

(i) Printed Pages : 8]

Roll No.

(ii) Questions : 9+9+9]

Sub. Code :

0	1	3	9
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

**B.A./B.Sc. (General) 2nd Semester
Examination**

1047

PSYCHOLOGY

(General Psychology-II)

(In All Mediums)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

English Medium

Note :- (i) Attempt *five* questions in all.

(ii) Question No. 1 which is compulsory.

(iii) Attempt *one* question from each Unit.

(iv) All questions carry equal marks.

(v) The use of non-programmable calculators and statistical tables is allowed.

1. Attempt briefly any *seven* of the following :

(i) Trait

(ii) Extroversion

(iii) Pie Diagram

(iv) Intrapsychic Conflict

N-215

(1)

Turn Over

(v) Thematic Apperception Test (TAT)

(vi) Mode

(vii) Flynn Effect

(viii) Alfred Binet

(ix) Correlation

(x) Crystallized Intelligence

(xi) Culture fair test

(xii) Projection

7×2=14

Unit-I

2. Define personality. Elaborate on the non-directive theory of personality.

3. Write in detail about different ways to measure personality.

14 each

Unit-II

4. Compute standard deviation for the following frequency distribution, the mean of which is 115 :

IQ Score	F
100—102	1
103—105	1
106—108	2
109—111	3
112—114	4
115—117	6
118—120	1
121—123	3
124—126	2
127—129	1

5. Find rank-order correlation for the following data and check its significance :

Individuals	Marks (X)	Marks (Y)	
A	19	16	
B	16	17	
C	16	14	
D	12	13	
E	11	12	
F	11	12	
G	10	9	
H	9	9	
I	8	6	
J	7	7	14 each

Unit-III

6. What do you understand by Development ? Discuss Erickson's stage theory with special emphasis on identity crisis during teenage years.
7. Is nature more important in determining development or nurture ? Discuss. 14 each

Unit-IV

8. Give Wechsler's definition of intelligence. Elaborate Thurstone's theory of intelligence.
9. Elucidate on the following :
- (i) Measurement of intelligence
 - (ii) Guilford's model of intelligence 14 each

हिन्दी माध्यम

- नोट :— (i) कुल पाँच प्रश्न कीजिए।
(ii) प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है।
(iii) प्रत्येक इकाई से एक प्रश्न कीजिए।
(iv) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।
(v) नॉन-प्रोग्रामेबल केलकुलेटर तथा सांख्यिकीय टेबल के प्रयोग की अनुमति है।

1. किन्हीं सात के संक्षिप्त उत्तर दीजिए—

- (i) गुण
- (ii) बहिर्मुखता
- (iii) पाई डाइग्राम
- (iv) अन्तरा-मानसिक संघर्ष
- (v) थिमेटिक एपरसेप्शन टेस्ट (TAT)
- (vi) बहुलक
- (vii) फ्लिन प्रभाव
- (viii) अल्फ्रेड बिने
- (ix) सहसंबंध
- (x) क्रिस्टलीकृत बुद्धिमत्ता
- (xi) संवर्धन फेयर टेस्ट
- (xii) प्रक्षेप

7×2=14

इकाई-I

प्रत्येक 14

2. व्यक्तित्व की परिभाषा दीजिए। व्यक्तित्व के गैर-निदेशात्मक सिद्धान्त पर विस्तार से लिखिए।
3. व्यक्तित्व मापन के विभिन्न तरीकों के बारे में लिखिए।

इकाई-II

प्रत्येक 14

4. निम्नलिखित बारंबारता बंटन के लिए मानक विचलन ज्ञात कीजिए जिसका माध्य 115 है—

IQ प्राप्तांक	F
100—102	1
103—105	1
106—108	2
109—111	3
112—114	4
115—117	6
118—120	1
121—123	3
124—126	2
127—129	1

5. निम्नलिखित आँकड़ों के लिए कोटि-आदेश सहसंबंध ज्ञात कीजिए तथा इसकी सार्थकता जाँचिए—

व्यक्तिगत	अंक (X)	अंक (Y)
A	19	16
B	16	17
C	16	14
D	12	13
E	11	12
F	11	12
G	10	9
H	9	9
I	8	6
J	7	7

इकाई-III

प्रत्येक 14

6. विकास से आप क्या जानते हैं ? किशोरावस्था के दौरान संकटकाल के परिचय पर विशेष जोर देते हुए एरिक्शन के स्टेज सिद्धान्त का वर्णन कीजिए।
7. क्या प्रकृति विकास तथा पालन-पोषण निर्धारण करने में अधिक महत्वपूर्ण है ? वर्णन कीजिए।

इकाई-IV

प्रत्येक 14

8. वेश्लर की बुद्धिमत्ता की परिभाषा दीजिए। थर्स्टन की बुद्धिमत्ता सिद्धान्त को विस्तार से समझाइए।
9. निम्न पर चर्चा कीजिए—
 - (a) बुद्धिमत्ता का मापन
 - (b) गिल्फर्ड का बुद्धिमत्ता मॉडल

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਧਿਅਮ

- ਨੋਟ :-
- (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
 - (2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ.1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
 - (3) ਹਰ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
 - (4) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ।
 - (5) ਨਾਨ-ਪ੍ਰੋਗਰਾਮੇਬਲ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਅਤੇ ਸੰਖਿਅਕੀ ਟੇਬਲ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

1. ਕਿਸੇ ਸੱਤ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਜਵਾਬ ਦਿਓ :

- (1) ਗੁਣ
- (2) ਬਾਹਰ-ਮੁੱਖਤਾ
- (3) ਪਾਈ ਡਾਇਗਰਾਮ
- (4) ਅੰਦਰੂਨੀ-ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਘਰਸ਼

- (5) ਬਿਮੇਟਿਕ ਐਪਰੀਸੇਪਸ਼ਨ ਟੈਸਟ (TAT)
- (6) ਬਹੁਲਕ (ਵਿਧੀ)
- (7) ਫਲਨ ਪ੍ਰਭਾਵ
- (8) ਅਲਫਰੇਡ ਬੀਨਟ
- (9) ਸਹਿ-ਸਬੰਧ
- (10) ਕਰਿਸਟਾਲਾਇਜ਼ਡ ਬੁੱਧੀ (ਰਵੇਦਾਰ ਬੁੱਧੀ)
- (11) ਜੀਵਾਣੂ ਸੁਧੀ ਟੈਸਟ
- (12) ਯੋਜਨਾ

7×2=14

ਇਕਾਈ-I

14 each

2. ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ । ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਗੈਰ-ਨਿਦੇਸ਼ਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਲਿਖੋ।
3. ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਮਾਪ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਭਿੰਨ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਇਕਾਈ-II

14 each

4. ਨਿੱਚੇ ਲਿਖੇ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਵੰਡ ਲਈ ਮਾਣਕ ਵਿਚਲਣ ਗਿਆਤ ਕਰੋ ਜਿਸ ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ 115 ਹੈ :

IQ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ

F

100-102

1

103-105

1

106-108

2

109-111

3

112-114

4

115-117

6

118-120

1

121-123

3

124-126

2

127-129

1

5. ਨਿੱਚੇ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਲਈ ਰੈਂਕ ਆਰਡਰ ਸਹਿ-ਸਬੰਧ ਗਿਆਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਮਾਪੋ :

ਵਿਅਕਤੀਗਤ	ਅੰਕ (X)	ਅੰਕ (Y)
A	19	16
B	16	17
C	16	14
D	12	13
E	11	12
F	11	12
G	10	9
H	9	9
I	8	6
J	7	7

ਇਕਾਈ-III

14 each

6. ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਕਿਸ਼ੋਰਾਵਸਥਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਕਟਕਾਲ ਦੀ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਰੀਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸਟੇਜ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।
7. ਕੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ? ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।

ਇਕਾਈ-IV

14 each

8. ਵੇਸਲਰ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਮੱਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ । ਥਰਸਟਨ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਮੱਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ ।
9. ਨਿਮਨ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ -
- (1) ਬੁੱਧੀ ਮੱਤਾ ਦਾ ਮਾਪ
 - (2) ਗਿਲਫਰਡ ਦਾ ਬੁੱਧੀ ਮਤਾ ਮਾਡਲ